

koji dozrije u četvrtoj nedjelji branja; dobra je u svaku svrhu, ču-
tljiva je, te stoga ne podnosi lahko prenos

10. *Kasna velika crnkasta*. — Grosse späte Morelle, isto tako
jedna vrst izvrstne višnje, velika ploda, okruglasta, smedjo-tamna,
svjetla, koja dozrieva u petoj nedjelji branja i koja se odlikuje sa
dobrotom i ljepotom.

Trešnja sladkog ploda, goji se skoro izključivo kao visoko sta-
blo navrnuta na divljak (*Prunus Mahaleb*), cienio bi ipak zgodno oso-
bito za mjesta izložena vjetrovima, izabrati kao divljak *Prunus Mahaleb*,
pošto se na njemu stablo ne razvija puno a naprotiv brzo radja, re-
dovito i obilato, dajuć plod koji se odlikuje ljepotom i dobrotom.

Stabla bi se imala gojiti na srednji uzrast, ili ako je moguće na
piramidalni oblik, kakav se vidja veoma krasan, osobito u Poljicama,
gdje su višnje toli razprostranjene. Mahaleb uspijeva posve dobro,
ako je tlo iuba duboko; u ostalome on je samonik u mnogim pre-
djelima pokrajine, te se kadkad susreta u takvoj kolikoći u kameni-
tim šumama, da se mora pomisliti ne bi li bilo savjetno navrnuti
na nj dobre vrste trešanja sladkog ili kiselastog ploda.

Iza trešnje prikazala bi se praskva kao stablo za trgovačku
proizvodnju u Dalmaciji, ako bi se samo navrnula na bajam i ako
bi se gojila u zemlji prilično dubokoj, bilo težkoj ili laganoj, koja
nije podvrgnuta vlazi, osobitim obzirom na rane vrste, po mence na
amerikanske, koje se taman iztiču jer rano dozrijevaju. Naši bi po-
ljodjelci zbog preblagog podneblja, mogli nositi na trg već zadnjih
dana svibnja mjeseca ili prvih dana lipnja sladokusnih prasaka, pod-
puno zrelih a ne bojati se utakmice drugih pokrajina naše Države,
a što bi to značilo u gospodarskom pogledu, razumjet će se, kad se
pomisli na previsoku cieniu, kojom se plaćaju praskve u ono doba u
svim tržištima, osobito u velikim sjevernim središtima. Ne bi htjeo
da se pomisli da ja vidim sve ružičasto ili da si stvaram obsjena,
ali je moje uvjerenje osnovano na mnogovrstnim opažanjima što sam
mogao učiniti, naime da bi gojenje praskve, ranih vrsti, bilo od ve-
like koristi mnogim predjelima pokrajine, kad bi to gojenje bilo
učinjeno marom i razborom, prilagodjujuć po mjestima i položajima
slobodnih oblika kano grma i piramide, ili kao plotovi u vrtovima i
bašćama i u obće gdje imade zidova ili sličnih obrana. Slobodni je
oblik ipak svedjer bolji od naslonjenog. Ne može se vjerovati kakvu
znamenitost može dobiti praskva ako uspije gojenje i ako se izvoz
ploda dobro uredi. Glede toga imade se krasnih primjera u Fran-
cuskoj i Italiji. Selo Beure u Slobodnoj Grofoviji, su 1000 stanovnika,
dobiva svake godine ne manje od 40—50 hiljada franaka prodajom
prasaka. Iz Veronske se pokrajine izvaž a dobrim godinama do